

HANDLEIDING MODERATOREN
(basis)

IK EN DE WERELD

GROEP 7-8

INLEIDING

In dit zaalprogramma gaan leerlingen kijken naar een compilatie van korte films waarin ze **kennismaken met leeftijdsgenoten**. Deze leeftijdsgenoten bieden de leerlingen een ander perspectief op de wereld, doordat hun **identiteit op een bepaalde manier in de film in beeld wordt gebracht**.

Informatie voor de moderator

Deze handleiding is bedoeld ter ondersteuning bij het modereren van het zaalprogramma in filmtheater of bioscoop. Je kunt de bijbehorende kant-en-klare Powerpoint gebruiken, of er een eigen versie van maken. De slides kunnen als *ppt* of *pdf* (via een aangesloten laptop) worden vertoond.

Doelen van dit zaalprogramma

- Leerling beleeft en maakt kennis met verschillende soorten film.

Films in dit programma

- [Meisjesjongensmix](#) (Lara Aerts, 7 min, documentaire) - boodschap van de maker
- [Lydia Blijft](#) (Eline Helena Schellekens, 17 min, documentaire) - muziek
- [Polska Warrior](#) (Camiel Schouwenaar, 25 min, animatie) - verbeelden
- *Optioneel:*
- [The Monsoonshow](#) (Anneke de Lind van Wijngaarden & Annelies Kruk, 16 min, documentaire) - Vertelperspectief

Totale duur compilatie: 50 min (of 66 min met 'The Monsoonshow')

Totale duur van programma: ca. 75 minuten (of 90 min met 'The Monsoonshow')

In deze handleiding wordt bij elke film een korte samenvatting gegeven. Deze schuingedrukte tekst is ter informatie voor de moderator en hoeft niet voorgelezen te worden.

TIPS VAN COLLEGA'S

We verzamelden de beste voorbereidings- en gesprekstips van theaters uit het hele land voor je, om een zo soepel en betekenisvol filmbezoek te organiseren voor scholen.

Praktische tips

Maak een draaiboek

Mail vooraf altijd de afspraken of een draaiboek naar de school. Denk aan dag, datum, tijd, zaal, maar ook; welke film gaan ze kijken? Is er een randprogramma? Hoe lang duurt het? Is er lesmateriaal of een les die ze ter voorbereiding moeten doen? Dit overzicht kunnen ze makkelijk doorsturen aan collega's.

Denk aan extra's

Bedenk of er extra benodigdheden: bv. Een microfoon, stoelverhogers voor kleuters, genoeg ruimte voor leerlingen in een rolstoel, enz.

Test techniek

Test samen met je collega van filmtechniek niet alleen de films maar ook het switchen tussen films en slides (al dan niet tussen filmprojector en laptop).

Wat spreek je af met leraren?

(vooraf per mail of voor aanvang op locatie doorlopen)

- Geef leraren **een duidelijke rol** mee: ga verspreid zitten in de zaal, help orde houden en doe vooral mee bij vragen en opdrachten!
- Maak vooraf met de leraar afspraken over **jassen/tassen** en over **toiletbezoek** tijdens de voorstelling. Het is vaak handig jassen/tassen onder de eigen stoel op te bergen.
- **Controleer** samen met een leraar de **zaal** zodra deze leeg is: is het netjes en vooral, zijn er telefoons, sleutels of handschoenen blijven liggen?
- Vraag achteraf naar de eerste indruk van leraren (en leerlingen): vonden ze het leuk? Een paar dagen later kun je ook een kort (!) vragenlijstje sturen voor **feedback**.

“Een leraar kent de pappenheimers in de klas, dus het is enorm fijn als ze zich tactisch opstellen in de filmzaal”

Wat spreek je af met leerlingen?

De regels op school, in het klaslokaal, zijn een handig uitgangspunt

- **Als je iets wilt vragen of zeggen, steek je je vinger op**
- **Jassen/tassen: zie afspraak met leraar**
- **Toiletbezoek: zie afspraak met leraar**
- **Telefoons uit / stil / weggestopt**
- **Niet eten / drinken**
- **Geen voeten op de stoel en laat de zaal schoon achter.**

“Herkenbaar: de eeuwige vraag of er geen popcorn gegeten mag worden...”

GESPREKSTIPS

Manage verwachtingen

Vertel waarom ze hier zijn en hoe het programma eruit ziet. Bij jonge leerlingen is het soms goed aan te kondigen dat het licht gedimd gaat worden, oudere leerlingen willen graag weten hoelang de films duren.

Zorg dat je publiek hoorbaar is

Herhaal wat in de zaal gezegd wordt, vat samen, of gebruik een publieksmicrofoon om iets hoorbaar te maken voor de rest van het publiek. Het allerbest werkt een zgn. Catchbox: een schuimrubberen 'dobbelsteenmicrofoon' die leerlingen rond kunnen gooien.

Vraag door

Waarom vind je dat?

Wissel vraagtypes af

Wissel vragen aan de hele zaal (*hand omhoog als...*) af met individuele vragen (*wie kan wat zeggen over..?*). Zo blijven leerlingen betrokken.

Geef gespreid de beurt

Geef niet alleen de voorste rij of de fanatiekste leerlingen de beurt. Speur ook de achterste rijen af, of geef de beurt aan leerlingen die hun hand niet zo hoog opsteken. Een beurt geven aan een niet-oplettende leerling is natuurlijk ook een beproefde techniek in het onderwijs.

Anticipeer

Luister echt naar wat leerlingen te zeggen hebben en reageer daarop.

"Enthousiasme is aanstekelijk, dat moet je als moderator dus uitstralen. Ook leraren die zelf actief meedoen in de zaal zijn top, dat waarderen leerlingen."

Pas je taalgebruik aan

De woordenschat van leerlingen uit groep 7-8 is nog niet zo groot als die van volwassenen. Houd daar rekening mee en zorg dat je geen onnodig ingewikkelde woorden gebruikt.

Activeer de kijkhouding

Door een gerichte kijkopdracht mee te geven activeer je leerlingen.

Stimuleer beweging

Hebben leerlingen moeite met stil zitten? Ook in de zaal kun je actief zijn. Denk bv aan een quiz met staan-zitten of hand omhoog-omlaag. Of doe een klassikale stretchoefening van lichaamsdelen als een soort bioscoop yoga (oren om de film te horen, benen om te laten bungelen, rits je mond dicht, helpt je ogen open sperren..)

Sluit het programma af

De afsluiting van het zaalprogramma is – net als een les op school afronden – belangrijk. Herhaal bijvoorbeeld nog even het leerdoel; waarom waren ze hier ook alweer? En bedank voor de aandacht en inbreng van leerlingen.

"Ik leer weer van leerlingen door ze te vragen naar hun favoriete films, of wat te vertellen over populaire YouTubers of games, want ook tussen film en games is een mooie brug te slaan."

INTRODUCTIE (10 minuten)

- **Welkom! (slide 1)**

Welkom in <naam theater> , Ik ben <naam>

Vraag: Wie is hier al eens eerder geweest? (vingers)

Vraag: Wie kan vertellen waar we zijn en wat we gaan doen? (vingers)

Vraag de leerlingen om een vinger op te steken voor het antwoord.

- **Regels (slide 1)**

Neem de regels kort door met de leerlingen. (zie pag. 2)

- **Overzicht van de films (slide 1)**

Wij gaan kijken naar 3 verschillende korte films kijken, 2 documentaires en 1 animatie.

Vraag: Wie weet wat een documentaire is?

Heeft een van jullie wel eens een documentaire gezien en welke was dat?

Antwoord: In een documentaire laten makers echte verhalen uit de realiteit zien. Er wordt dus niet geacteerd door acteurs zoals in speelfilms.

Vraag: Hoe zit dat met animatie? Wie weet wat dat is? En kan een animatie een echt verhaal zijn?

Of is het altijd een verzonnen verhaal?

Antwoord: Een animatie is een getekende of door de computer gemaakte film. Dit kan een verzonnen verhaal zijn, of een echt verhaal, zoals bij documentaire.

In de films die wij gaan bekijken maken we kennis met verschillende kinderen.

Vraag: Kijk naar de filmposters. Hoe zou je deze kinderen omschrijven?

Straks gaan we ontdekken of jullie omschrijvingen kloppen!

- **Filmmakers (slide 2)**

In de films maak je kennis met een aantal kinderen. De filmmakers kiezen heel bewust hoe jij de kinderen leert kennen.

Met muziek kan een filmmaker bijvoorbeeld ervoor zorgen dat jij als kijker een bepaald gevoel krijgt bij een persoon die in beeld is. Ook met de camera kan de filmmaker de kijker een gevoel meegeven. Je kan bijvoorbeeld iemand van boven of juist van onder filmen. Zo zijn er allemaal keuzes die de filmmaker maakt om ervoor te zorgen dat een bepaald verhaal wordt verteld over de kinderen in de film.

- **Veel kijkplezier! (slide 3)**

We gaan zometeen naar 3 films kijken. We ontdekken door goed te kijken en met kleine

opdrachten hoe de makers van deze films steeds de hoofdpersonen in beeld brengen. Let tijdens het kijken maar goed op: Hoe maak jij kennis met de personen in de film?

Lydia blijft

De moeder van Lydia komt uit Kameroen, haar vader uit Nigeria en zij en haar broertje uit Nederland. Geen van allen hebben ze een Nederlandse verblijfsvergunning. Lydia maakt zich dan ook zorgen: wat als haar ouders terug moeten naar hun thuislanden?

Meisjesjongensmix

Als je een jongen én een meisje bent, ben je eigenlijk niets. Dat zei iemand tegen Wen Long, een geadopteerd kind dat intersekse is en dus geslachtskenmerken heeft van een jongen en een meisje. Wen Long vertelt er openhartig over en laat zien hoe raar het is dat die scheiding zo belangrijk is.

Polska Warrior

De verlegen Eryk is verslaafd aan de populaire game Goldhunter, waarin hij met zijn sterke avatar alle levels wint. Als de problemen in het 'echte leven' zich opstapelen, wordt Eryk gedwongen om ook buiten de game moedig te zijn.

Optioneel: Monsoonshow

Kunal (14) is blind. Maar dat geeft niks, vindt hij zelf: hij barst van het talent. Dat vindt zijn oma ook. Zo kent hij alle hoofdsteden van de wereld uit zijn hoofd en blaast hij iedereen omver met zijn schorre zangstem. De Indiase Kunal woont bij de nonnen in een kostschool. Binnenkort is de Monsoonshow, een zangwedstrijd waar voornamelijk ziende kinderen aan meedoen. Kunal is zo slim om zijn klasgenootje Neeraja te vragen om samen met hem een duet te zingen; zij heeft toevallig de allermooiste stem die er bestaat. Terwijl zuster Ria hen helpt bij de voorbereidingen, zien we hoe Kunal zich door niets of niemand laat weerhouden. Hij vecht, speelt cricket, acteert en zingt.

AFRONDEN (5 minuten)

We hebben kennis gemaakt met 4 kinderen die allemaal op hun eigen manier in beeld zijn gebracht door de filmmakers.

Vraag: welk hoofdpersoon is het meest gegroeid/veranderd in de film?

Vraag: Stel er zou een film gemaakt worden over jou, waar zou de film dan over gaan? En heb je ook al een idee hoe je dat zou laten zien in film?

Wijs een leerling met een vinger aan om het antwoord te geven.

Rond af: Ik hoop dat jullie in het zaalprogramma kennis hebben gemaakt met bijzondere verhalen van kinderen over de hele wereld!

We zijn nu aan het einde gekomen van het zaalprogramma: Ik wil jullie heel hartelijk bedanken voor jullie aandacht!

Colofon

Netwerk Filmeducatie (2022)

De educatieprogramma's in de Korte Film Poule zijn tot stand gekomen in samenwerking met: [Eye filmmuseum](#), [Cinekid](#), [NFF](#) (Nederlands Filmfestival), [IFFR](#) (International Film Festival Rotterdam) en [IDFA](#) (International Documentary Festival Amsterdam).

Vragen of opmerkingen? netwerkfilmeducatie@eyefilm.nl